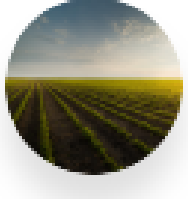

TARIM VE HAYVANCILIK PAZAR ARASTIRMA RAPORU (BAL)

2024

Tarım ve Hayvancılık

En büyük ithalatçı 2023

ABD

108.46 Milyar Dolar

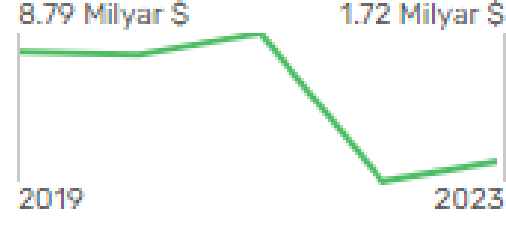
En büyük ihracatçı 2023

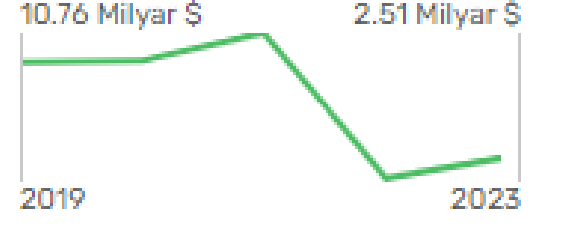
ABD

107.68 Milyar Dolar

Türkiye'nin ithalatı

Türkiye'nin ihracatı

Küresel çapta artan nüfus, doğal kaynakların azalması ve iklim değişikliğinin neredeyse önlenemez boyutlara ulaşması tarım endüstrisini daha sınırlı kaynakla daha fazlasını üretme yolunda zorlamaktadır. Ayrıca, 2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna savaşının etkisiyle artan enerji fiyatları, tarım sektörünü de etkilemiş ve dünya genelinde gıda fiyatlarında artışlar görülmeye başlanmıştır. Bu anlamda tarım endüstrisinin rolü, küresel gıda arzının desteklenmesinde temel önem kazanmaktadır. Rakamlar açısından tarım, küresel nominal GSYH'nin %4,3'üne tekabül eden 3,7 trilyon dolarlık bir endüstriyi oluşturmaktadır. Tarım endüstrisi dünyada çalışan nüfusun %27'si olan yaklaşık 896 milyon insana istihdam sağlamaktadır. Az gelişmiş ve gelişmekte olan kimi ülkelerde, tarımın ekonomideki payı ve tarımdan geçimini sağlayanların oranı oldukça fazladır. Örneğin, tarım 2020 yılında Hindistan nüfusunun yaklaşık %58'inin birincil geçim kaynağıdır ve Sahra Altı Afrika ülkelerinde ise tarımın GSYH'ye katkısı yaklaşık %23 olarak gözükmemektedir. Bunun aksine, gelişmiş ülkeler daha az beşeri girdi ile daha çok çıktı üretilen alanlara yönelmiş; sanayileşmiş, tarımda ise teknolojiyi ön planda tutarak verimliliği artırmayı amaçlamıştır.

Bu kapsamda, her geçen gün varlığını her alanda arttıran Yapay Zekâ (AI), Nesnelerin İnterneti (IoT), Blokzincir ve diğer teknolojik gelişmeler tarımsal üretim ve değer zincirinde de önemli yer tutmaktadır. Tarım endüstrisinin bir parçası olan bu yeni teknolojiler sadece üretimi artırmak ve kaynak kullanımını optimize etmekle kalmayıp eş anlı olarak israfı azaltmaya, gıdaların izlenebilirliğinin ve kalitesinin artmasına da katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda teknoloji ve tarımın (AgTech) artan yakınsaması, sektörü yeni girişimciler ve yatırımcılar için de cazip hale getirecektir.

Türkiye tarımsal alan bakımından dünyada 31. sıradadır. Tarımsal hasılda ise Avrupa'da birinci, dünyada ilk on ülke arasında yer almaktadır. Tarım ürünlerinde ihracat hacmi 2021 yılında 2020 yılına göre %22 artarak 30 milyar dolara yaklaşmıştır. En önemli pazarlar arasında Irak, Almanya, Rusya ve diğer Avrupa ülkeleri bulunmaktadır.

Türkiye tarım sektörünü geliştirmek için birçok adım atmaktadır. Gerek teşvikler gerekse sağlanan kolaylıklar tarım sektörünün önümüzdeki yıllarda gelişmesinde rol oynayacaktır. Tarım sektörünün 2023 hedefinde kırmızı et üretiminin yaklaşık %40 artırılması, bitkisel üretim için geliştirilecek çeşit sayısını beş katına çıkarmak, tarıma dayalı sanayi işletme sayısında yaklaşık 2 kat artış bulunmaktadır.

Artan nüfus ve kentleşme

2050 itibarıyla dünya nüfusunun 9,7 milyara ulaşması beklenmektedir. Nüfustaki artış ile artması beklenen talebin, tarım sektöründeki eğilimleri de şekillendirmesi beklenmektedir. Dünya popülasyonundaki bu artış üretkenlik seviyesindeki artışı zorunlu kılacaktır. Dünya nüfusuna yetecek besinin sağlanması için 2050 yılına kadar mevcut üretimin 1,6 katına çıkması gerekmektedir.

Günümüzde dünya nüfusunun ancak %50'si kentlerde yaşarken, 25 yıl içinde şehirleşme oranının yarı yarıya artarak, insanların %75'inin kentlerde yaşayacağı öngörülmektedir. Kentlerdeki nüfus artışı ile birlikte oluşacak mega şehirlerin (20 milyon üzeri nüfusa sahip) sayısı da artacaktır.

Talep tarafının artışının yanında arz tarafı da arazi ve çiftçilik giderleri nedeniyle sıkıntılar yaşamaktadır. 2030 yılında tarım için çok önemli olan su arzının talebin %40'ını karşılamakta yetersiz kalacağı, artan enerji ve besin maliyetleri nedeniyle de kar marjlarının şimdiden düşmeye başladığı bilinmektedir. Ekilebilir arazilerin 4'te 1'i bozulmuş durumdadır ve buralarda tekrar üretime geçilebilmesi için restorasyona ihtiyaç vardır. Bunun yanı sıra küresel ısınma ve sosyal baskılar nedeniyle tarımda maliyetler artmaktadır.

Gerek nüfus gerekse de kentleşme seviyesindeki bu artış, tarım ürünlerinin arzını önemli ölçüde etkileyecektir. Artan maliyetler ile birlikte bu talebin karşılanabilmesi, verimlilik ihtiyacını vurgulamaktadır.

Tarımda sürdürülebilir büyüme; birçok az gelişmiş ülke için yoksulluktan çıkış, refah artışı ve insani gelişme için en belirleyici faktör olacaktır. Büyüme ve refah artışını uzun vadede mümkün kılan ise verimlilik artışlarıdır. Verimlilik sayesinde artan katma değer, yüksek kârlılık olarak sermayedarlara, yüksek ücretler olarak çalışanlara ve düşük fiyatlar olarak tüketicilere geri dönmektedir.

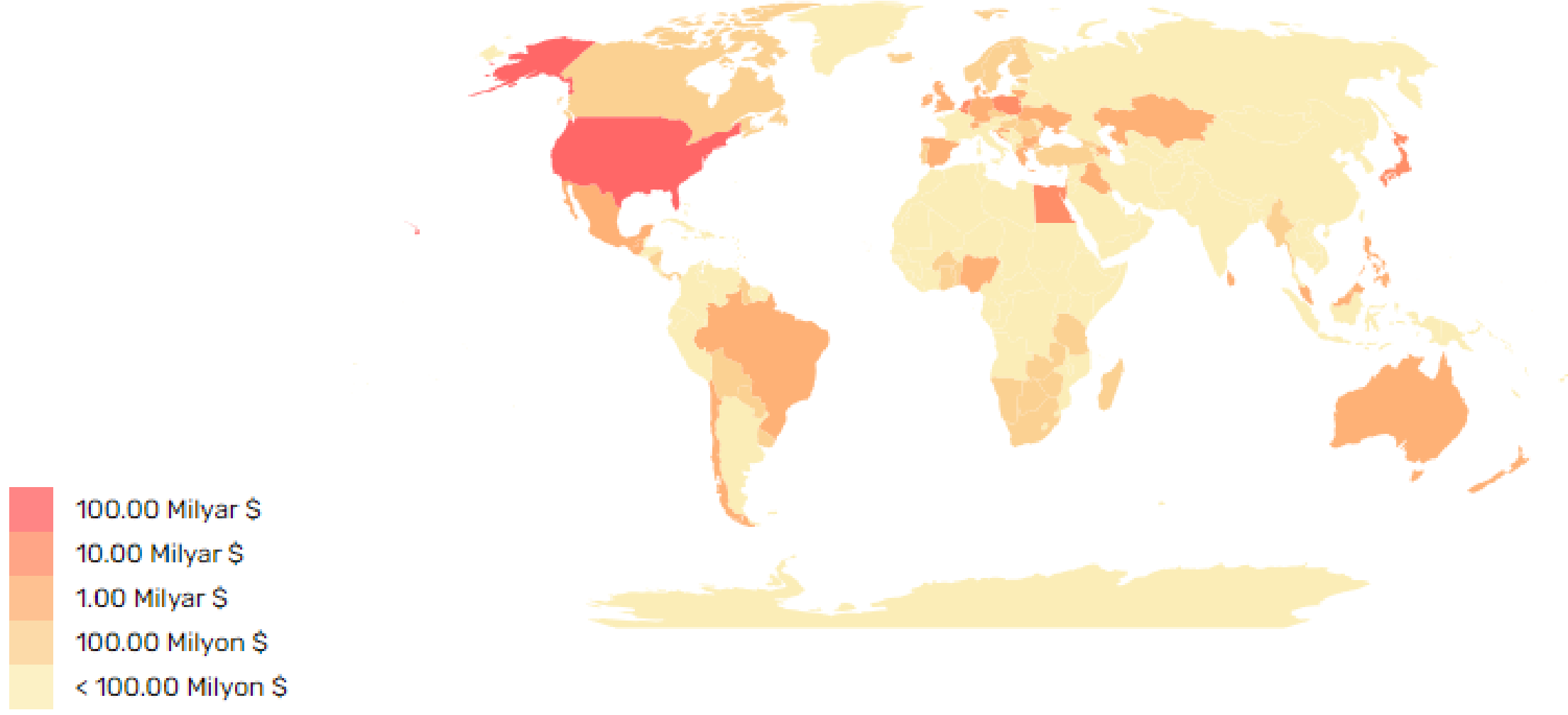
Türkiye'de kentleşme oranı 1950'lerden bu yana artmaktadır; 2021 yılında il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı %93,2 olarak ölçülmüştür. Türkiye'de toplam nüfusun ise 2025'e kadar %7,2 artış ile 88 milyonu aşacağı beklenmektedir.

TARIM VE HAYVANCILIK PAZAR ARASTIRMA RAPORU

Küresel İthalat

Küresel İhracat

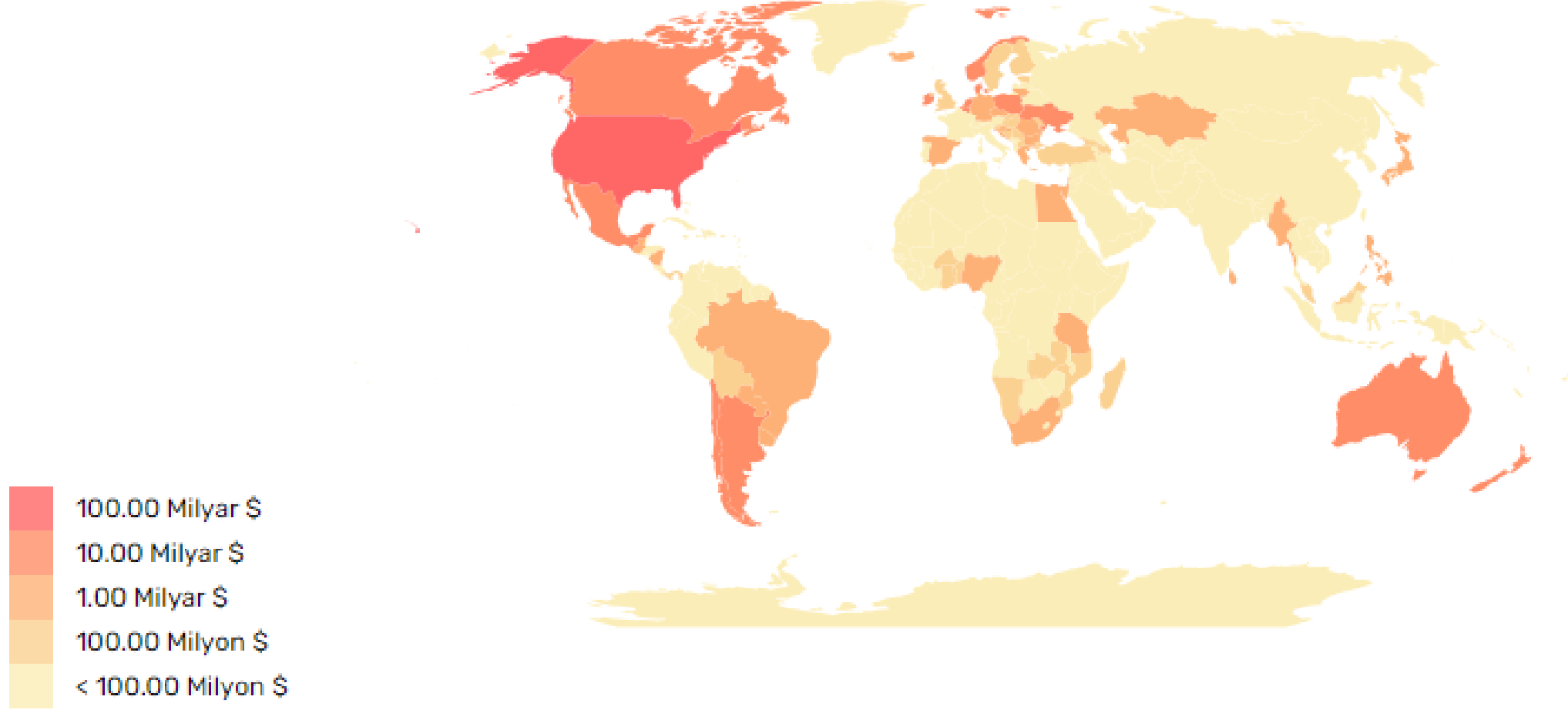
2019 2020 2021 2022 2023

Küresel İthalat

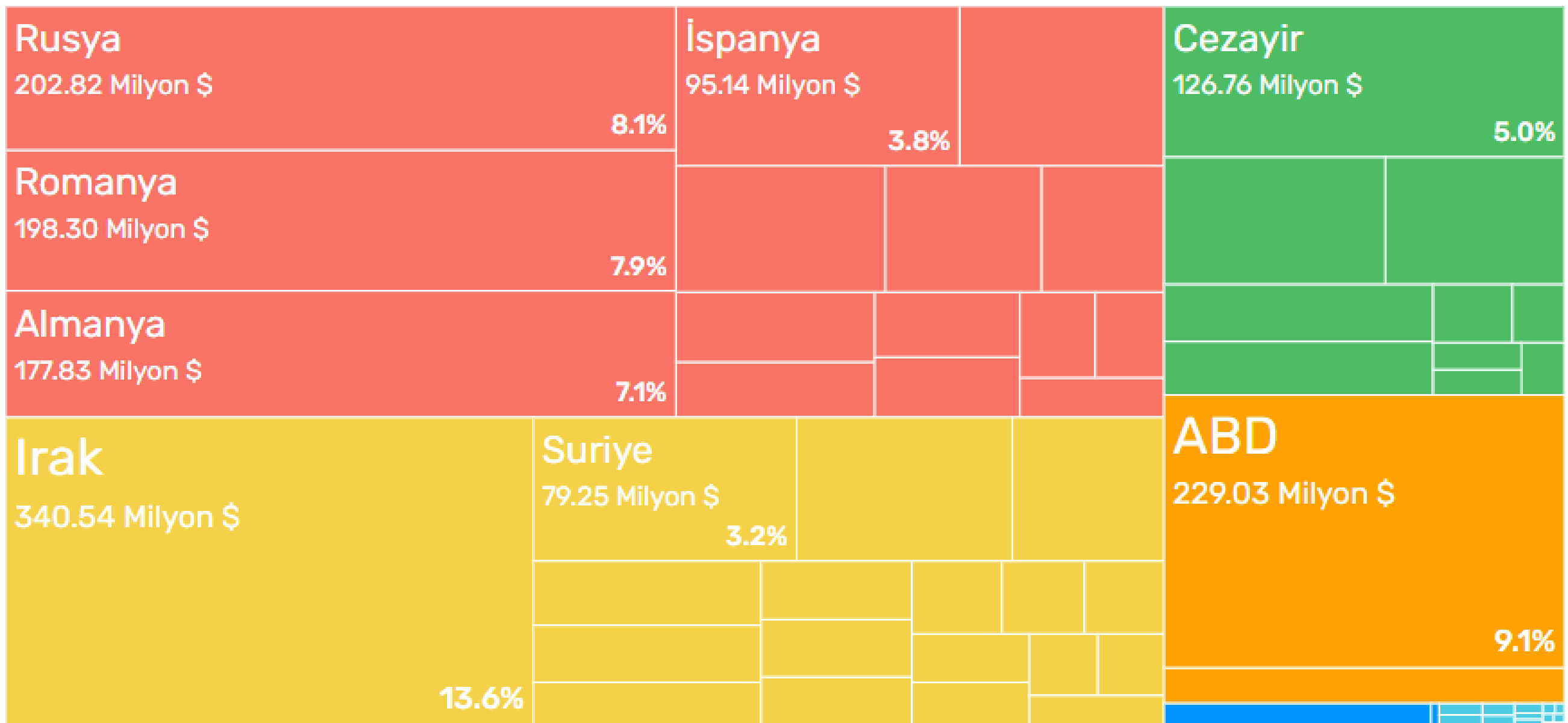
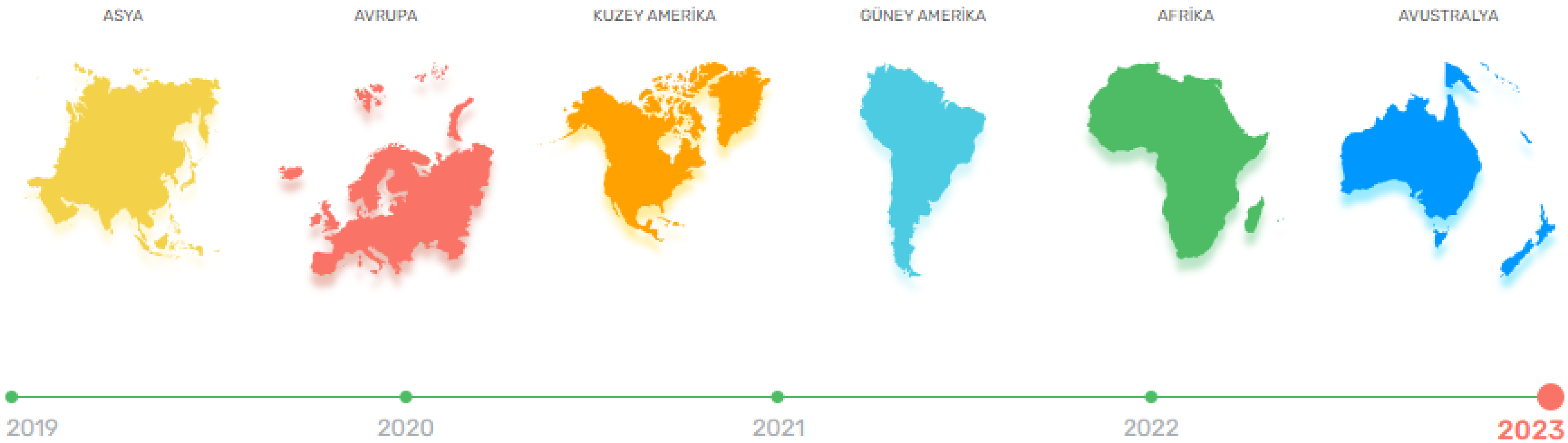
Küresel İhracat

2019 2020 2021 2022 2023

TARIM VE HAYVANCILIK PAZAR ARASTIRMA RAPORU

İhracat İthalat

SEKTÖRE YÖN VEREN GLOBAL TRENDLER

Tarımda Teknoloji

Teknolojik gelişmeler birçok sektörde olduğu gibi tarım sektörünü de doğrudan etkilemektedir. Geleneksel tarım uygulamaları, tarım teknolojilerinin entegre olduğu modern tarıma doğru evrilmektedir. Tarımda teknolojinin kullanımı üretkenliği artırarak maliyetlerde düşüş sağlamakla beraber ülkelerin yarattığı katma değeri artırmaktadır. Bu teknolojik gelişmelere dair dört örnek aşağıda belirtilmiştir.

Akıllı sulama sistemleri, toprağın nemlilik seviyesini ölçerek topraktaki suyun kullanılıp kullanılmayacağı konusunda fikir veren sistemlerin entegrasyonu ile gerçekleşmektedir. Sistem, mahsulün su ihtiyaçları hakkındaki canlı verileri kullanmakta ve sulama işlemini buna göre yönetmektedir. Bu, fotosentez ve terlemenin maksimum seviyelerde gerçekleşmesini sağlamakla beraber verimi artırmakta ve daha kaliteli hasat sağlamaktadır.

Dikey tarımcılık, tarım için yeterli verimli alanların kalmaması senaryosu için alternatif sunan bir uygulamadır. Aydınlatma ve sulama sistemleri kullanılarak gerçekleştirilen bu yöntem İngiltere’de bulunan “Unit 84” örnek olarak verilebilir.

Otonom traktörler, makinelere yerleştirilen sensör, GPS ve radar sistemleriyle entegre şekilde makine öğrenmesinden de yararlanılarak geliştirilmektedir. Bu teknoloji, vasıflı işgücü arzındaki eksikliği tamamlamakta ve sürekli çalışabilir bir sistem ortaya çıkarmaktadır. Özellikle işgücü maliyetlerinde de önemli düşüş sağlayarak verimliliği artırmaktadır.

İklim Değişikliği

İklim değişikliği; yağış rejiminde değişiklikler, fırtına, sel gibi doğal afetler veya kuraklık gibi birçok doğa olayını tetiklemektedir. Bu olumsuz etkiler tarımda verimlilik ve güven üzerinde önemli bir tehdit oluşturmaktadır. Örneğin, polen taşıyıcılarının eksikliği sebebiyle verimdeki azalış gıdaya güveni de etkilemektedir.

İklim değişikliğinin, emtia ürünlerdeki ani fiyat artışı riskine sebep olmasının yanı sıra piyasada da dalgalanma yaratması beklenmektedir. Gerçekleştirilen projeksiyonlara göre dünyadaki mevcut sıcaklığın daha da artması beklenmekte ve yağışlarda genel bir azalış trendi öngörülmektedir. Bu iki faktör üretimdeki verimliliği önemli ölçüde kısıtlamaktadır. İklim değişikliğinden en çok etkilenmesi beklenen coğrafya ise ekvator kuşağı ülkeleridir.

Paris anlaşmasına göre 2100 yılına kadar dünya sıcaklığının 2 °C artması hedeflenirken mevcut gidişat ile bu hedefe ulaşılmasının güç olduğu ve sıcaklığın 2,7-3,7 °C artacağı öngörülmektedir. Talep artışı nedeniyle dünyadaki su talebinin 2030 yılına kadar %40 artması beklenmektedir. Bu talep hâlihazırdaki temiz ve güvenilir su arzının üstündedir. Tarıma elverişli alanların ise %50 oranında azalması ihtimali doğmaktadır. Bu azalışın ise potansiyel yiyecek kıtlığı ve gıda ile su arzında küresel dengesizlikler oluşturması ihtimal dâhilinde yer almaktadır.

Ülkemizin %65'ini içeren kurak ve yarı kurak alanların sürdürülebilir yönetimi, sürdürülebilir arazi kullanımı, arazi bozulmasının önlenmesi ve iklim değişikliğine uyum sağlanması için Ar-Ge projeleri yapılmaktadır. Bu projelerden bazıları kuraklık ve ekstrem şartlara dayanıklı türlerin tespiti ve adaptasyonu projesi, yarı kurak yetiştirme ortamında farklı toprak işleme metotlarında toprak nemi izlenmesi projesi, yarı kurak iklim bölgesinde farklı sulama seviyelerinde, iki biyogübre ve mikorizanın bazı gelir getirici türler üzerine etkisinin belirlenmesi projesidir.

Rusya-Ukrayna Savaşı

Rusya ile Ukrayna arasındaki savaş dünya genelinde tarım üretimindeki en önemli alt elementlerden olan enerji fiyatlarını; Rusya'nın önemli bir enerji üreticisi olması ve savaştan sonra gelen yaptırımlar, alternatif arayışları ve tedarik zincirindeki kırılmalar nedeniyle yükseltmiştir. Dünya Bankası'na göre Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin neden olduğu ticaret ve üretim kesintilerinin bir sonucu olarak, 2022 yılında enerji fiyatlarında %50'lik bir artış öngörülmektedir. Brent ham petrol fiyatının 2022'de 2021'e göre %40 artarak varil başına ortalama 100 dolar olması beklenmektedir ve bu 2013'ten beri en yüksek seviyedir.

Bunun yanı sıra Ukrayna'nın önemli bir tarım ülkesi, buğday ile ayçiçeğinin dünyadaki en önemli üreticilerinden biri olması sebebiyle de tarım ticaretinde başta Avrupalı ülkeler olmak üzere dünyada sıkıntılar yaşanmaktadır. Savaştan sonra Ukrayna'nın GSYH'sinin %9'unu oluşturan tarım sektörünün yeniden inşası gerekebilir.

Savaş dünya genelinde gıda enflasyonuna sebep olurken Dünya Bankası, küresel ekonominin 1970'lerin zayıf büyüme ve yüksek enflasyonunun yeniden başlamasına doğru gittiğine dair korkuları yoğunlaştırarak, Ukrayna'daki savaşın önümüzdeki üç yıl boyunca pahalı gıda ve enerjiyle sonuçlanacağı konusunda uyarılarda bulunmuştur.

SEKTÖR İÇİNDE POTANSİYELİ EN YÜKSEK ÜLKELER

1	Hong Kong	47/100	6	Malta	30/100
2	Singapur	36/100	7	Hollanda	27/100
3	Cibuti	35/100	8	Belçika	26/100
4	Irak	34/100	9	Makao Özel İdare Bölgesi	24/100
5	Lüksemburg	33/100	10	Suriye	24/100

BAL SEKTÖRÜ PAZAR DURUMU

1- Genel Göstergeler

Ülkenin makroekonomik göstergeleri ihracat pazarı seçiminizde kritik rol oynamaktadır. Bu nedenle, ihracat kararınızı vermeden önce hedef ülkeniz hakkında ihtiyacınız olacak detaylı bilgileri sunuyoruz.

Hong Kong

Şirket kurmak için gereken süre (ortalama)-2022

1.5 gün

Mal ve hizmet ithalatı - Büyüme (yıllık)-2022

-12.19%

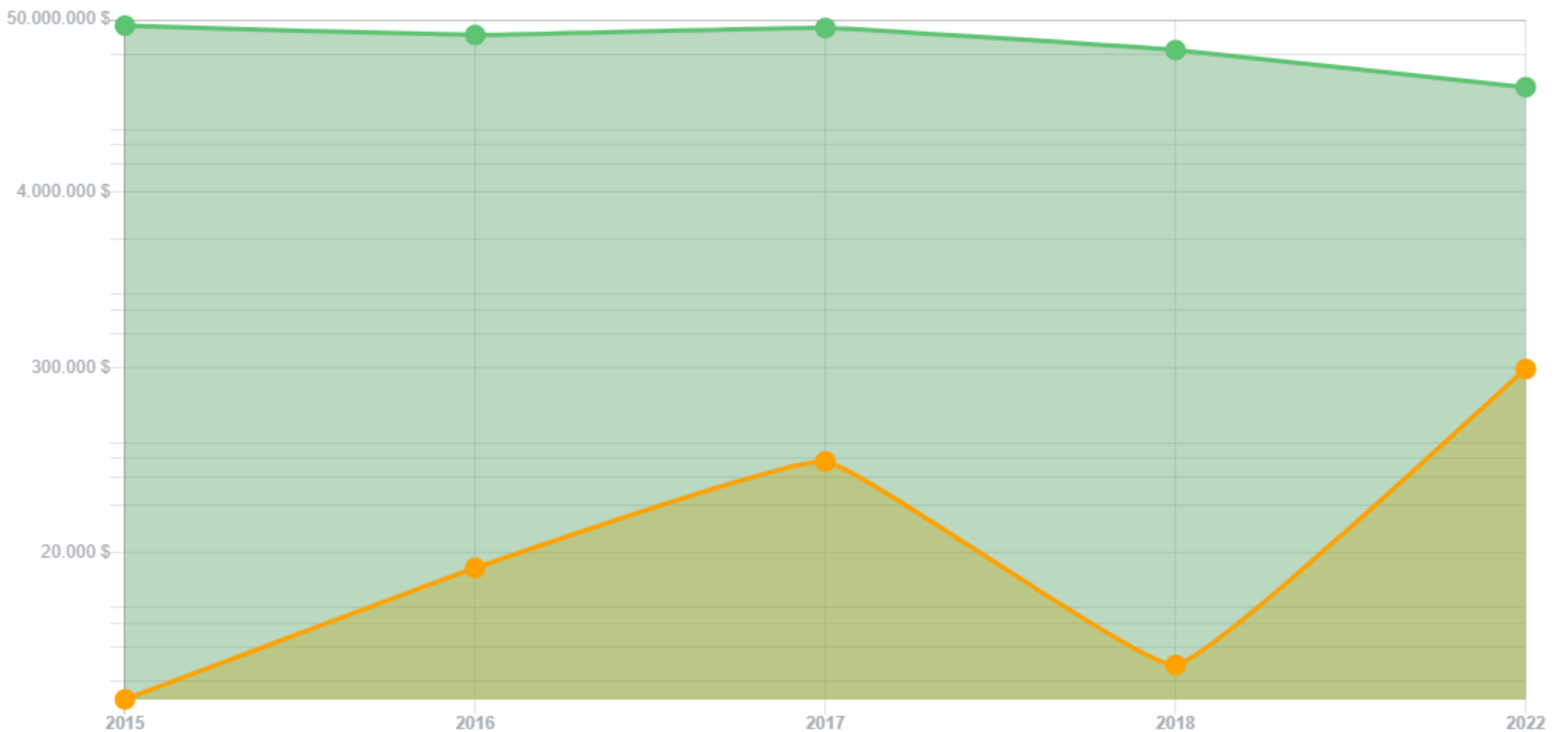
İş yapma kolaylığı endeksi-2022

4 / 5

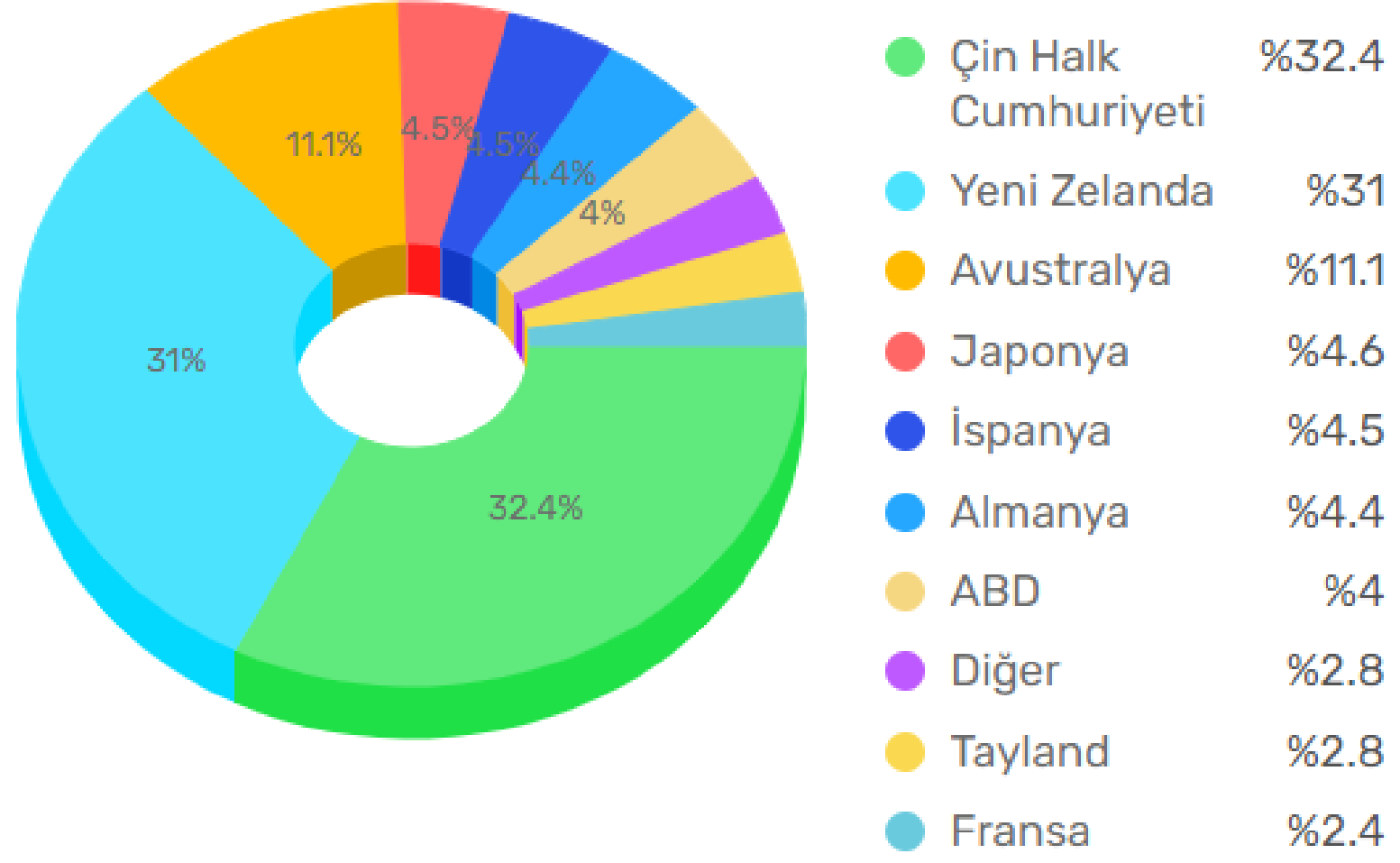
2- İthalat Verileri

Bu ülke seçtiğiniz üründe ne kadar alım yapmış? Aşağıdaki grafikte Hong Kong ülkesinin seçtiğiniz ürün özelinde yıllara yaygın alım grafiğini bulabilirsiniz. Ayrıca Türkiye'den bu ürün özelinde Hong Kong ülkesine ne kadar satış yaptığı bilgisine de ulaşabilirsiniz.

3- Rakiplerin Durumu

Seçilen ürünün en çok ithal edildiği ülkeler ve pazar payları rekabetteki gücünüzü tahmin etmekte size fayda sağlar.

1- Genel Göstergeler

Ülkenin makroekonomik göstergeleri ihracat pazarı seçiminizde kritik rol oynamaktadır. Bu nedenle, ihracat kararınızı vermeden önce hedef ülkeniz hakkında ihtiyacınız olacak detaylı bilgileri sunuyoruz.

Singapur

Şirket kurmak için gereken süre (ortalama)-2022

1.5 gün

Mal ve hizmet ithalatı - Büyüme (yıllık)-2022

-1.89%

İş yapma kolaylığı endeksi-2022

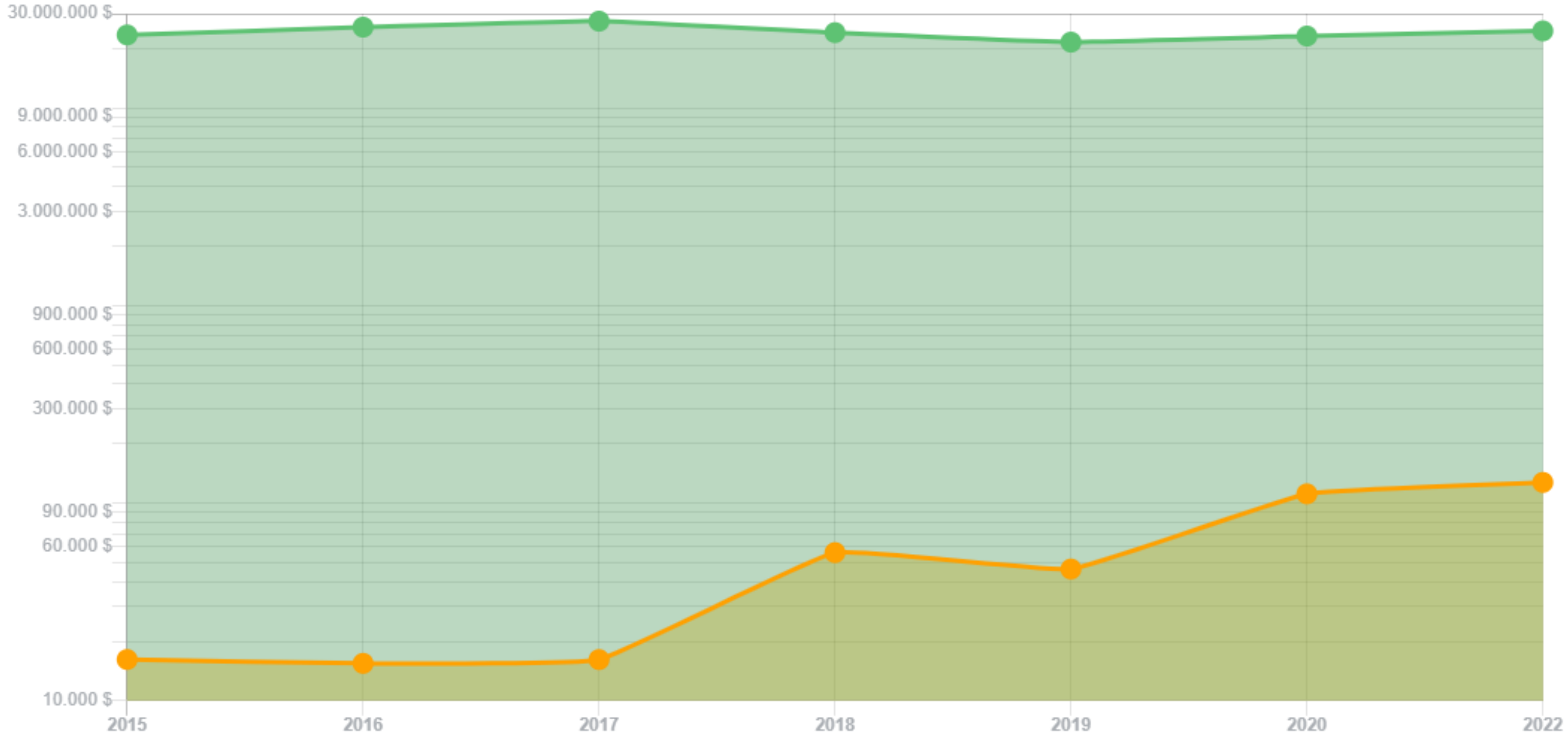

4 / 5

TARIM VE HAYVANCILIK PAZAR ARASTIRMA RAPORU

2- İthalat Verileri

Bu ülke seçtiğiniz üründe ne kadar alım yapmış? Aşağıdaki grafikte Singapur ülkesinin seçtiğiniz ürün özelinde yıllara yaygın alım grafiğini bulabilirsiniz. Ayrıca Türkiye'den bu ürün özelinde Singapur ülkesine ne kadar satış yaptığı bilgisine de ulaşabilirsiniz.

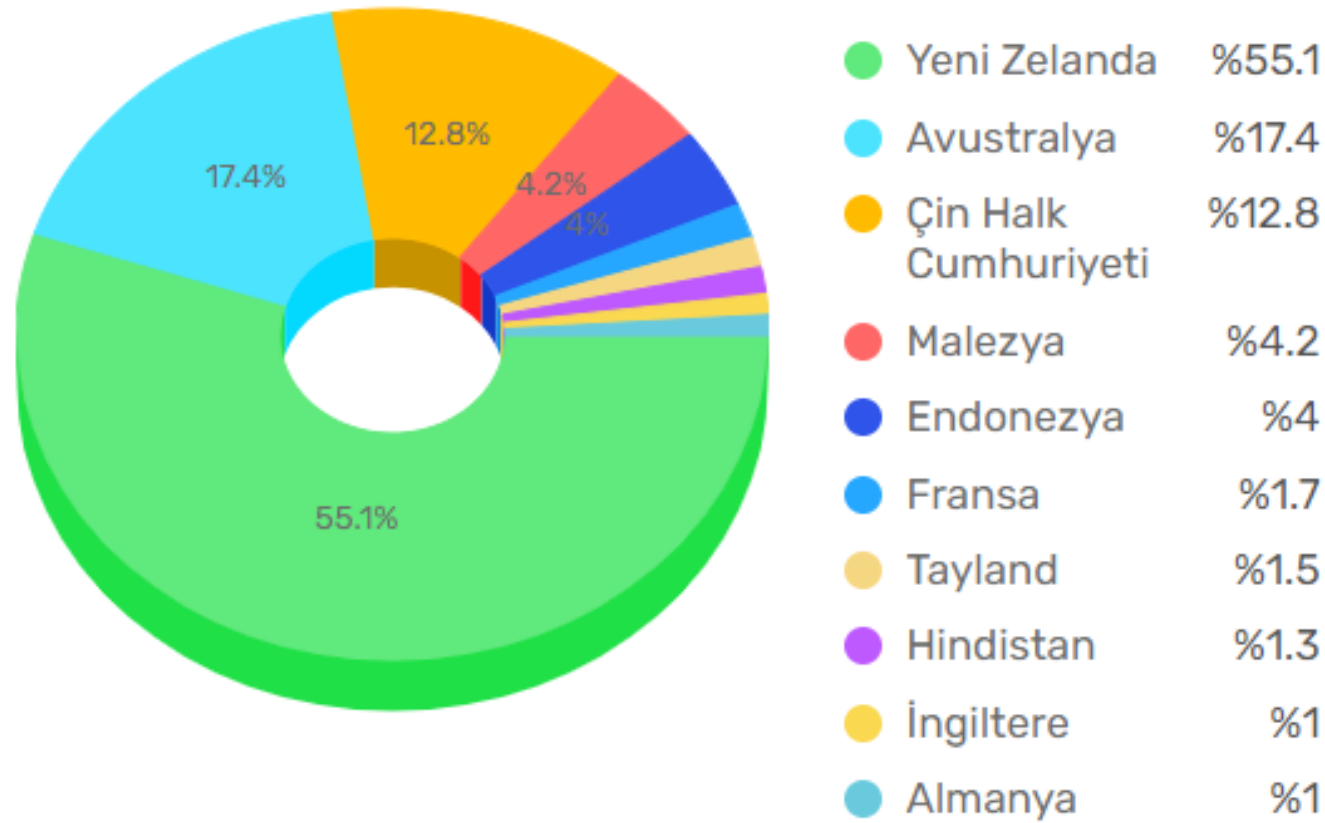

Seçilen Ürünün Toplam İthalat İçindeki Payı

3- Rakiplerin Durumu

Seçilen ürünün en çok ithal edildiği ülkeler ve pazar payları rekabetteki gücünüzü tahmin etmekte size fayda sağlar.

1- Genel Göstergeler

Ülkenin makroekonomik göstergeleri ihracat pazarı seçiminizde kritik rol oynamaktadır. Bu nedenle, ihracat kararınızı vermeden önce hedef ülkeniz hakkında ihtiyacınız olacak detaylı bilgileri sunuyoruz.

Irak

Şirket kurmak için gereken süre (ortalama)-2022

26.5 gün

Mal ve hizmet ithalatı - Büyüme (yıllık)-2022

7.67%

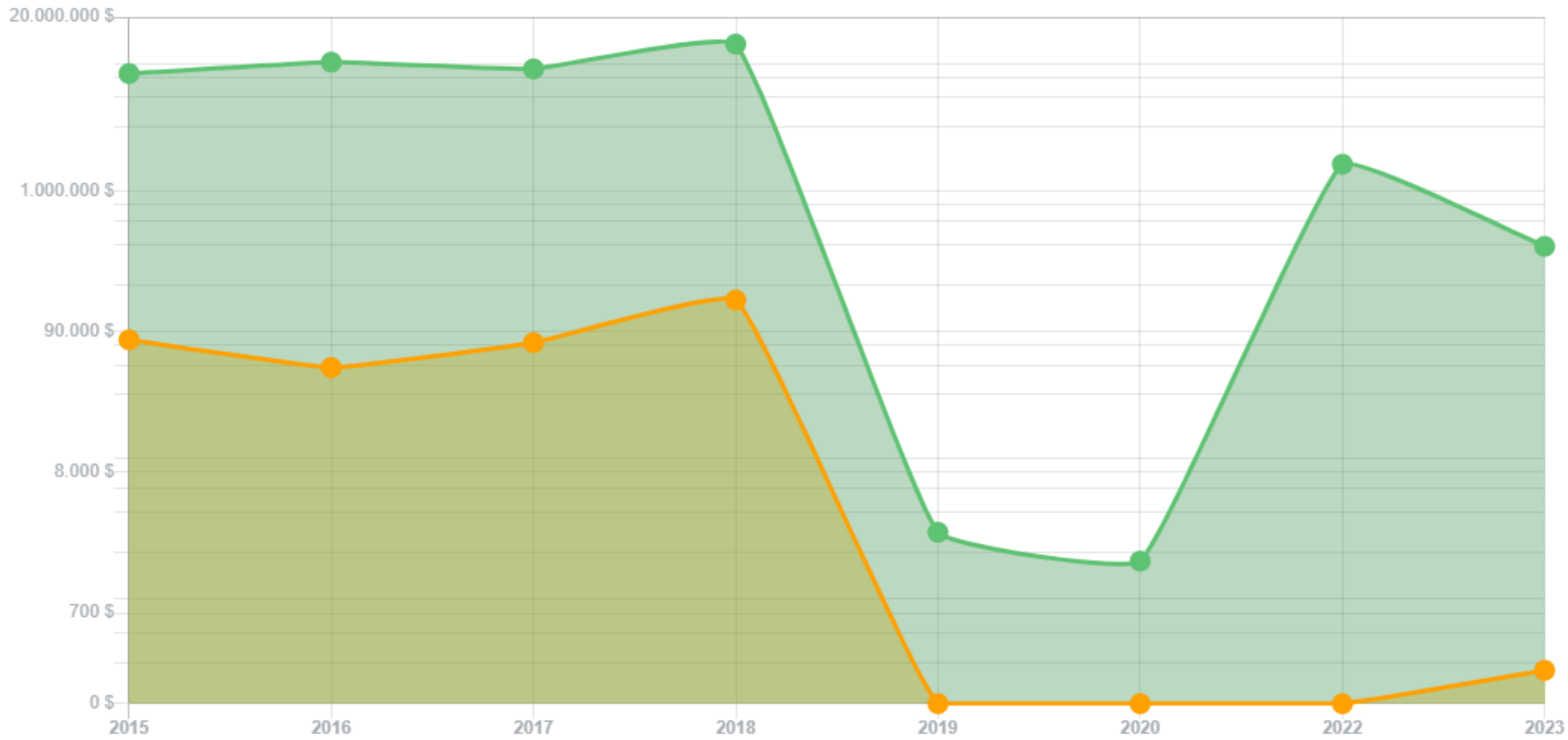
İş yapma kolaylığı endeksi-2022

0 / 5

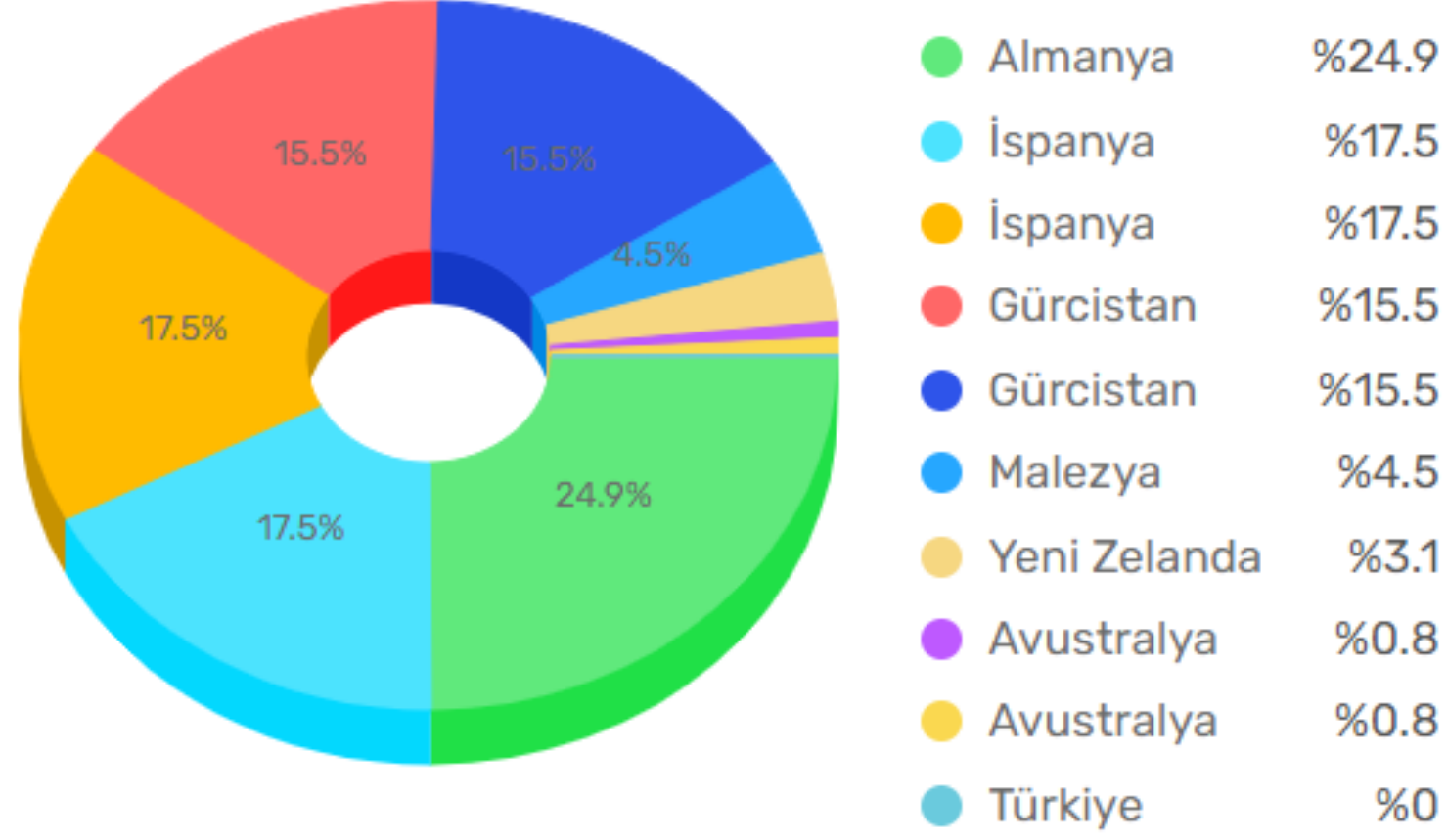
2- İthalat Verileri

Bu ülke seçtiğiniz üründe ne kadar alım yapmış? Aşağıdaki grafikte Irak ülkesinin seçtiğiniz ürün özelinde yıllara yaygın alım grafiğini bulabilirsiniz. Ayrıca Türkiye'den bu ürün özelinde Irak ülkesine ne kadar satış yaptığı bilgisine de ulaşabilirsiniz.

3- Rakiplerin Durumu

Seçilen ürünün en çok ithal edildiği ülkeler ve pazar payları rekabetteki gücünüzü tahmin etmekte size fayda sağlar.

1- Genel Göstergeler

Ülkenin makroekonomik göstergeleri ihracat pazarı seçiminizde kritik rol oynamaktadır. Bu nedenle, ihracat kararınızı vermeden önce hedef ülkeniz hakkında ihtiyacınız olacak detaylı bilgileri sunuyoruz.

Lüksemburg

Şirket kurmak için gereken süre (ortalama)-2022

16.5 gün

Mal ve hizmet ithalatı - Büyüme (yıllık)-2022

-0.89%

İş yapma kolaylığı endeksi-2022

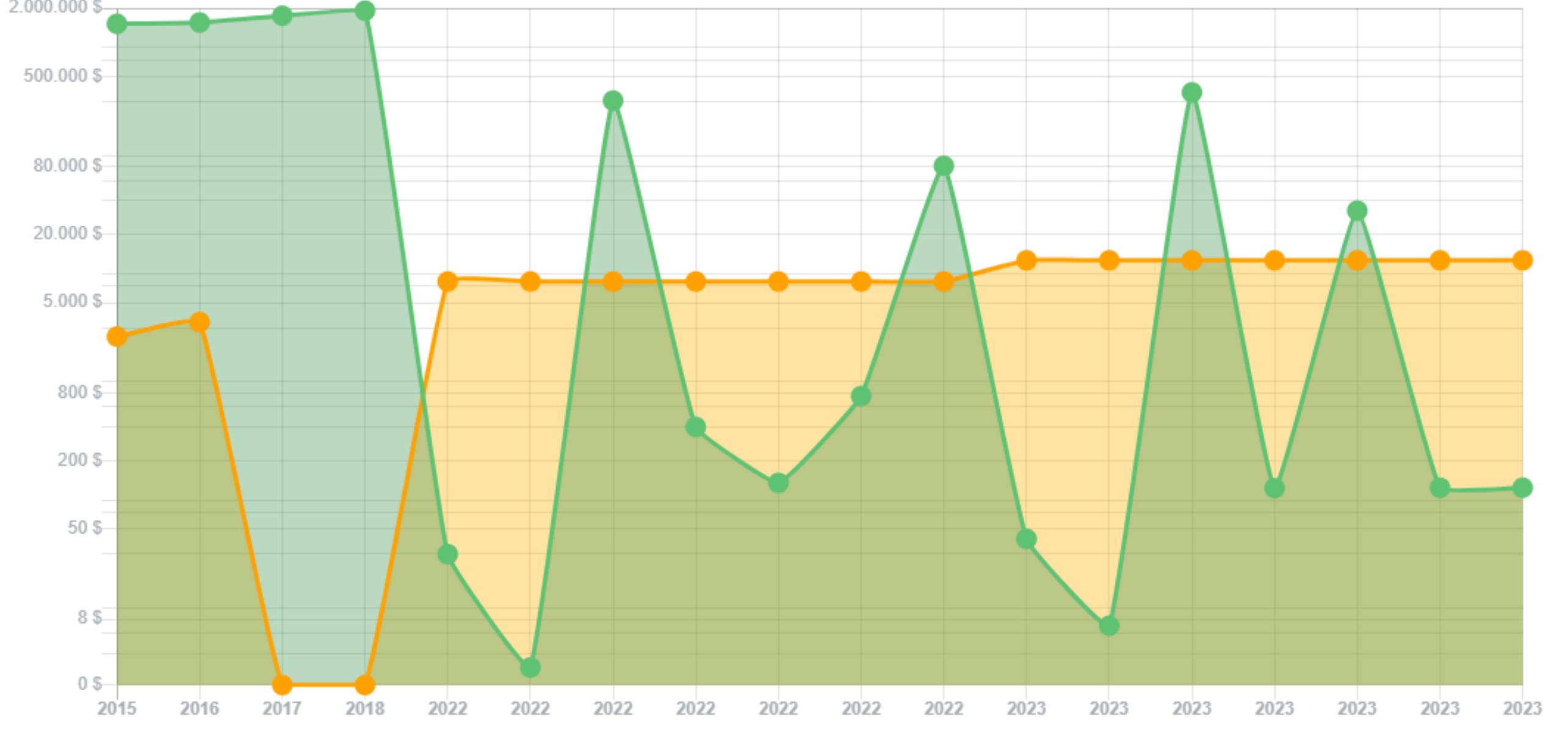

3 / 5

TARIM VE HAYVANCILIK PAZAR ARAřTIRMA RAPORU

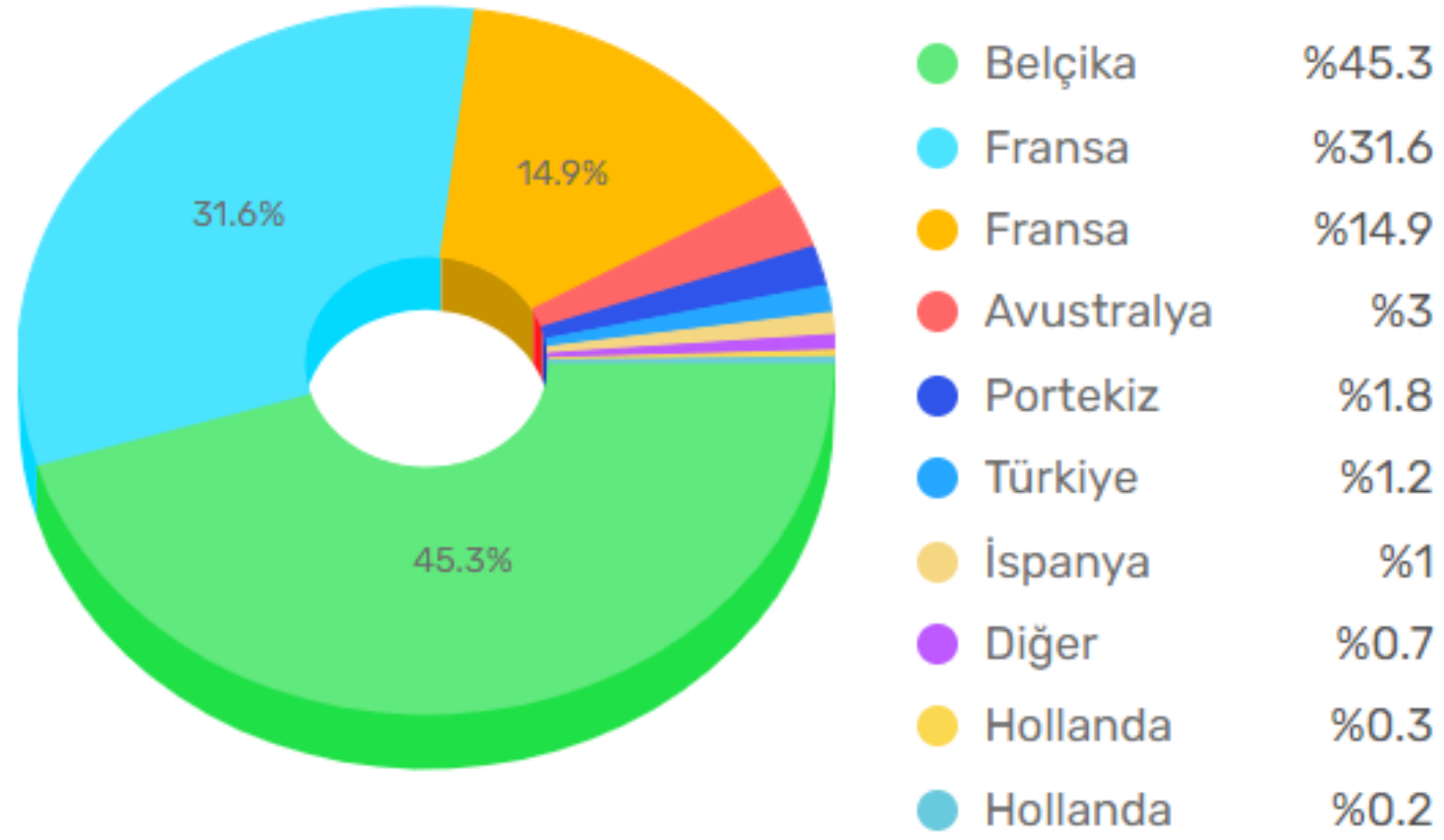
2- İthalat Verileri

Bu ÷lke seştiğiniz ÷r÷nde ne kadar alım yapmış? Aşağıdaki grafikte L÷ksemburg ÷lkesinin seştiğiniz ÷r÷n ÷zelinde yıllara yaygın alım grafiğini bulabilirsiniz. Ayrıca T÷rkiye'den bu ÷r÷n ÷zelinde L÷ksemburg ÷lkesine ne kadar satış yaptığı bilgisine de ulaşabilirsiniz.

3- Rakiplerin Durumu

Seçilen ÷r÷n÷n en çok ithal edildiği ÷lkeler ve pazar payları rekabetteki g÷c÷n÷z÷ tahmin etmekte size fayda sağlar.

TARIM VE HAYVANCILIK PAZAR ARASTIRMA RAPORU